

НА АГРОНОМСКОМ ФАКУЛТЕТУ У ЧАЧКУ ОДРЖАНА ПРЕЗЕНТАЦИЈА О ЗНАЧАЈУ ИНВЕСТИЦИОНОГ ПРОЈЕКТОВАЊА У ВОЋАРСТВУ

УЛАГАЊА ТЕК НАКОН ТЕМЕЉНЕ АНАЛИЗЕ ОДРЖИВОСТИ ПРОИЗВОДЊЕ!

У присуству више од 40 професора, пољопривредних саветодаваца, студената, пољопривредника и привредника, на Агрономском факултету у Чачку је у четвртак, 3. априла, одржана презентација о инвестиционом пројектовању у воћарској производњи. Овај стручни скуп је одржан у оквиру реализације пројекта „Значај инвестиционог пројектовања у воћарству и његови ефекти на унапређење воћарске производње”, који се финансира средствима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије – Управе за аграрна плаћања. Циљ пројекта је да укаже на значај инвестиционог пројектовања у воћарству које би требало да дефинише висину инвестиције и потенцијалну профитабилност производње на бази анализе тржишта.

Предавање о значају инвестиционог пројектовања у гајењу дрвенастих врста воћака одржала је др Ивана Глишић, виши научни сарадник Института за воћарство, док је др Александар Лепосавић, такође виши научни сарадник чачанског Института, говорио о значају инвестиционог пројектовања у гајењу јагодистих воћних врста.

Воћарство представља значајан сегмент пољопривредне, али и укупне привредне производње у нашој земљи. Према свом економском значају, како је навео др Лепосавић, водеће место у производњи воћа у Србије заузимају: малина, јабука и вишња, а значајан економски приход се остварује и извозом смрзнуте купине, свеже и смрзнуте шљиве, као и свежих плодова високожубунасте боровнице. У зависности од године, производњом и пласманом јагоде, трешње, кајсије и леске, такође се доприноси побољшању спољнотрговинског биланса наше земље. У данашњим условима све наглашенијих климатских промена, али и других фактора који значајно утичу на целокупни процес производње, као и пласман пољопривредних производа, основни предуслов за успешно гајење воћака представља пажљиво пројектовање и планирање инвестиције, што код нас најчешће није случај.

Иако најочигледнији, нису и једини, па се грешке јављају и са воћним врстама које се традиционално гаје и по којима смо препознати на светској мапи произвођача и извозника. Неаргументовано, а и под утицајем различитих нестручних

СТРУКТУРА ПРОИЗВОДЊЕ ВОЋА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ (2012–2020)

ВРСТА ВОЋАКА	ПОВРШИНА (ха)	ПРОНОС (t)	ПРОНОС ПО Ха (t/Ха)
ШЉИВА	77.949	403.088	5,2
ЈАБУКА	23.737	348.593	14,7
ВИШЊА	13.990	107.064	7,7
БРЕСКВА	8.012	85.794	10,7
КРУШКА	7.343	82.018	9,2
МАЛИНА	11.526	66.667	5,8
КАЈСИЈА	5.290	27.162	5,1
ЈАГОДА	4.984	26.195	5,3
ТРЕШЊА	3.705	20.300	5,5
КУПИНА	3.071	16.207	5,3
ОРАХ	4.787	16.189	3,4
УКУПНО	152.064	1.219.885	/

✓ РЕПУБЛИКА СРБИЈА ЈЕ МЕЂУ ВОДЕЋИМ ЗЕМЉАМА У СВЕТУ ПО ПРОИЗВОДЊИ
ВИШЊЕ

Др Александар Лепосавић представља значај инвестиционог пројектовања у воћарству

Значај инвестиционог пројектовања у воћарству и његови ефекти на унапређење воћарске производње

КОНКУРС ЗА ПОСРЕДСТВО ПОДСТИЦАЈА ЗА ПОДРОЧНО УНАПРЕЂЕЊЕ СИСТЕМА КРЕИРАЊА И ПРЕНОСА ЗНАЊА КРОЗ РАЗВОЈ ТЕХНИЧКО-ТЕХНОЛОШКИХ, ПРИМЕНЉИВИХ, ДОЛГОРОЧНИХ И ИНВЕСТИЦИОНИХ ПРОЈЕКТА У ПОЉОПРИВРЕДИ И РУРАЛНОМ РАЗВОЈУ 2024. ГОДИНЕ

Др Ивана Глишић: „Циљ пројекта је да дефинише висину инвестиције и профитабилност производње“

тегије, неће донети решење проблема, већ ће као последицу у неком будућем периоду опет донети хиперпродукцију једног, а недостатак неког другог воћа на тржишту. Циљ овог пројекта је да укаже на значај инвестиционог пројектовања у воћарству, које би требало да дефинише висину инвестиције и потенцијалну профитабилност на бази анализе тржишта (локалног, регионалног и светског). Управљање ризиком у смислу обезбеђења од потенцијалног штетног деловања климатских фактора и сачињавање стратегијског оквира за развој производње који треба да усклади шпичеве производног циклуса и сезонски карактер у пласману и продаји, такође је битан моменат пројекта – навела је др Глишић посебно истичући да је један од циљева пројекта и да покаже да темељна анализа сваке од компоненти производње и пласмана воћа помаже у осигурању одрживости и профитабилности производње воћа.

Планом реализације пројекта је предвиђена израда брошуре о значају инвестиционог пројектовања у воћарству и његовим ефектима на унапређење воћарске производње. Брошура ће бити дистрибуирана свим пољопривредним саветодавним и стручним службама Србије и свим другим заинтересованим корисницима.

У оквиру реализације овог пројекта ће бити дефинисани модели инвестиционих пројеката за четири различите врсте воћака, који ће бити представљени директним и индиректним корисницима путем организовања радионица, као и промоцијом резултата пројекта. Техно-економски елаборати би требало да буду урађени, пре свега, за шљиву и малину као националне воћне врсте, као и за јабуку, јер се њени произвођачи у последњих неколико година суочавају са великим проблемима. Очекује се да ће њихова израда бити завршена до октобра.

Пројекат „Значај инвестиционог пројектовања у воћарству и његови ефекти на унапређење воћарске производње“ реализује чачански Институт за воћарство у сарадњи са Агрономским факултетом у Чачку Универзитета у Крагујевцу и Пољопривредном саветодавном и стручном службом Чачак. Средства за реализацију овог пројекта су обезбеђена учешћем на Конкурсу за расподелу подстицаја за подршку унапређењу система креирања и преноса знања кроз развој техничко-технолошких, примењених, развојних и иновативних пројеката у пољопривреди и руралном развоју у 2024. години.

В. С.

Фото: Архива саговорника

Презентацији присуствовао велики број професора, пољопривредних стручњака, студената и пољопривредника

- Заснивање воћњака без плана и јасног сагледавања висине инвестиције, као и могућности повратка уложеног, представља велики ризик и потенцијални губитак. Такође, зна се да грешке направљене у планирању и заснивању воћних засада у великом броју случајева остају присутне све до краја експлоатационог века воћњака, правећи и умножавајући губитке. Бројни су примери погрешних инвестиција у воћарству наше земље, који су постали предмет великих губитака и судских спорова. Најтипичнији међу њима су примери улагања воћара у засаде ароније и леске са тартуфима.

се сусрели са лошим странама погрешног пројектовања, а неповерење између струке, науке и произвођача се продубило – објаснио је др Лепосавић.

Поред свега наведеног, како је истакла др Ивана Глишић, произвођачи се често, услед потешкоћа са пласманом производа и неадекватним ценама, одлучују и на крчење постојећих засада, односно, на замену врсте воћака које гаје и измену сорти-мента.

- Подизање нових засада стихијски и на бази сагледавања тренутне тржишне ситуације (присутне у појединим годинама), без јасног плана и стра-